

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Yttrande över motion att skapa en handlingsplan mot hedersförtryck

Förslag till beslut

Nämnden godkänner förslaget till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har bett Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden att yttra sig över en inkommen motion - Handlingsplan mot hedersförtryck. Svaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 26 oktober 2016.

Motionen innehåller förslag på att det ska tas fram en handlingsplan för att arbeta förebyggande mot hederskultur och hedersvåld, att kartlägga förekomst av hederskultur bland unga, utbildning för personal om hederskultur, ökad samverkan genom att tillsätta en samverkansgrupp och att kommunen ska ta initiativ till att starta en hjälptelefon för unga som utsätts för hedersrelaterat våld.

Nämnden tycker att det är bra att med samverkan i frågan och att kunskap hos medarbetare säkerställs. Det finns dock befintliga samverkansgrupper som kan vara lämpliga för att mer aktivt arbeta med frågan kring hedersförtryck och nämnden anser därmed inte att en ny samverkansgrupp behöver tillsättas. Nämnden ställer sig tveksam till om det behövs en särskild handlingsplan för hedersrelaterat förtryck. Det ingår redan idag i handlingsplanen En fristad för kvinnor. Nämnden anser inte att det finns behov av att genomföra en kartläggning av hur utbredd hederskulturen är bland unga och är tveksam till att kommunen ska ta initiativ för att starta en hjälptelefon.

Yttrandet har tagits fram i samverkan med socialförvaltningen som i sin tur samordnat sitt svar med representanter från vård- och omsorgsförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen.

Ärendebeskrivning

I en motion inlämnad till kommunfullmäktige 2016-05-09 framför Stefan Krstic och Helen Wretling från Liberalerna att det behövs ett mer långsiktigt arbete och ett större engagemang i kommunen för att arbeta förebyggande mot hederskultur och hedersförtryck. Motionärerna yrkar därför

- Att Eskilstuna kommun inrättar en handlingsplan mot hedersförtryck
- Att kommunfullmäktige ger uppdrag åt barn- och utbildningsförvaltningen att genomföra en kartläggning bland skolor för att se hur utbredd hederskulturen är bland unga
- Att kommunen inrättar en samverkansgrupp med representanter från berörda myndigheter och organisationer som ska verka mot hedersförtryck
- Att medarbetare inom berörda förvaltningar utbildas för att öka kunskapen och skapa samsyn
- Att Eskilstuna kommun tar initiativ till att inleda ett samarbete med andra aktörer för att inrätta en hjälptelefon för unga som utsätts för hedersrelaterat förtryck

Yttrande

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden håller med om att det är viktigt att arbeta förebyggande mot hedersförtryck. Nämnden vill också framhålla att våld är våld, oavsett form, och att det är viktigt att hedersvåld och hedersförtryck finns med i det övergripande våldsförebyggande arbetet. Nämnden tycker därför inte att det behöver tas fram en särskild handlingsplan för arbetet mot hedersförtryck. I handlingsplanen En fristad för kvinnor finns hedersvåld och giftermål mot sin vilja med som en del. Där lyfts det fram att det är viktigt att det finns enhetliga rutiner och riktlinjer för arbete mot hederförtryck och hedersvåld. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden håller med om det och tycker att det är viktigt att alla berörda verksamheter i kommunen har rutiner och riktlinjer för den här frågan och att jobba med samordning så att kommunen har en enhetlig linje. Fokus bör därför läggas på att arbeta vidare med det. Vid en uppdatering av handlingsplanen En fristad för kvinnor kan delen om hedersvåld ses över.

För att kunna jobba förebyggande och hjälpende är det viktigt att kommunen kan samordna sina insatser. Det är också viktigt att vi inom kommunen har kunskap och förståelse om vad andra verksamheter kan bidra med och vilka begränsningar de har att förhålla sig till. Nämnden är därför positiv till att stärka samverkan kring frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck. Däremot ser nämnden att det inte är önskvärt att starta en ny samverkansgrupp för ändamålet utan istället använda sig av befintliga samverkansorgan. Nämnden vill påpeka vikten av att jobba med förebyggande insatser och information till föräldrar i frågor som rör hedersförtryck.

För att kunna ge stöd och hjälp till berörda barn, ungdomar och föräldrar och arbeta förebyggande för att minska hedersförtrycket är det viktigt med kunskap och förståelse för våld och de speciella aspekter i våldet som heder medför. Nämnden tycker att förslaget att medarbetare inom berörda förvaltningar utbildas för att öka kunskapen och skapa samsyn är bra. Ett sätt att både utbilda och skapa

samsyn skulle kunna vara att anställda från olika verksamheter blandas vid utbildningstillfället. Om utbildning genomförs över förvaltnings- och verksamhetsgränser ges större möjlighet att diskutera, få förståelse för varandras situation och att skapa kontakter för ökad och underlättad samverkan.

Precis som motionärerna skriver finns det undersökningar bland ungdomar som visar att hedersproblematiken är påtaglig. Eskilstuna kan inte antas vara ett undantag från hur det ser ut i övriga Sverige och nämnden känner väl till att det förekommer hedersvåld och –förtryck i Eskilstuna. Nämnden anser därför att det redan nu är motiverat att Eskilstuna arbetar aktivt mot hedersvåld och –förtryck och tycker inte att det behöver läggas resurser på att genomföra en kartläggning bland skolungdomar i Eskilstuna. Nämnden ställer sig därför negativ till det yrkandet.

För ungdomar som får sitt liv begränsat på grund av hederskultur är det viktigt att de kan få information om att det här inte är något de ska behöva bli utsatta för. Det innebär ofta stora konsekvenser för barn och ungdomar att hävda sin rätt till att leva ett liv som de vill om man lever i en familj som tillämpar hederskultur. Därför är det viktigt att de ungdomar som är berörda kan få information om hedersvåld och vilka möjligheter till stöd och hjälp som finns och möjlighet att prata om vad man kan göra, vilken hjälp man kan få och vilka konsekvenserna kan tänkas bli. Det finns idag flera nationella hjälptelefoner som är välkända och har god kompetens. Som exempel kan nämnas BRIS, Stiftelsen Glöm aldrig Pela och Fadime (GAPF), kvinnofridslinjen och länsstyrelsen i Östergötland som har regeringens uppdrag att särskilt jobba med frågor som rör hedersförtryck och hedersvåld. Det ställs höga krav på sakkunskap, språkkompetens och kulturkompetens för att kunna bemanna en hjälptelefon. Utifrån att det redan finns flera hjälptelefoner anser inte nämnden att det finns anledning att Eskilstuna kommun tar initiativ till att inrätta ytterligare en. Nämnden tycker dock att det kan vara bra att sammanställa vilka stödtelefoner och hemsidor med information i frågan som finns och som personer som söker information kan hänvisas till. Det skulle kunna göras som en del i samverkan och samordning av arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck inom kommunen.

ARBETSMARKNADS- OCH VUXENUTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Thure Morin förvaltningschef

Beslutet skickas till: Kommunstyrelsen